

SNART SKA LIVET FRODAS PÅ BRED FRONT I BJÖRKÅN

Björkåns fiskevårdsområde i västra Ångermanland bjuder på fina upplevelsemöjligheter i vacker natur, men Björkån är så mycket mer. Här har under 30 år bedrivits ett målmedvetet restaureringsarbete av vattendraget efter omfattande flottledsrensningar på 50-talet.

Björkåns fiskevårdsområde bildades 1992 och förvaltar cirka 26 kilometer av Björkån samt hela biflödet Rävsjöån som är cirka 5 kilometer. Här finns reproducerande bestånd av harr, havsöring och i sällsynta fall har även laxyngel noterats. Här finns även flodpärlmussla och flodkräfta. Utter och Kungsfiskare har också observerats.

BJÖRKÅNS FISKEVÅRDSOMRÅDE

Fiskevårdsområdesföreningen förvaltar de vatten som ingår i fiskevårdsområdet. Styrelsen skall verka för att främja fisket för fiskerättsägarna, planera biotopvårdande åtgärder och sälja fiskekort till allmänheten. Inom Björkåns fiskevårdsområde har man sedan bildandet 1992 bedrivit ett målmedvetet restaureringsarbete i samarbete med Sollefteå kommun, Länsstyrelsen och markägarna SCA Skog och HB Björkå skogar. Björkån är särskilt värdefull eftersom den mynnar ut i havet och möjliggör för fisk att vandra upp från havet. Sollefteå kommun har under 40 år genomfört kalkning av sjöar, våtmarker och vattendrag inom kommunen och därför är vattenkvaliteten också mycket god i Björkån. Förutom Björkån och Rävsjöån omfattas även sjöarna Björksjön, Ållsjön, Tvejsjön och Lillsjön av fiskevårdsområdet. Att smyga längs Björkån med flugspöt en sommarnatt fånga ett par öringar och kanske få se en bäver eller en utter är en upplevelse som stannar kvar i minnet. Sjöarna bjuder på gädda och abborrfiske men även öring kan fångas.

Fiskekort till Björkåns Fiskevårdsområde kan lösa på webbsidan ifiske

www.ifiske.se/fiske-bjorkan-bjorksjon-ravsjon-mfl.htm

FLOTTNINGEN HAR SKADAT

Björkån var en flottningsled 1964 då det flottades timmer ner till Ångermanälven. För att underlätta för virket att följa med vattnet och inte fastna i brötar utfördes brutala flottledsrensningar. Med schaktmaskiner rätades ån och sten schaktades ut till vallar längs åns kanter. Vattennivån i sjöarna reglerades med hålldammar. På den tiden tänkte man inte på hur man hur man påverkar naturen säger Johan Hedberg, som är vice ordförande i styrelsen.

Efter bildandet av fiskevårdsområdet 1992 har många omfattande åtgärder för biotopförbättring gjorts. Hålldammar som utgjort vandringshinder har tagits bort. Stenen i rensvallarna längs ån har dragits in och naturliga sidofåror som varit tilltäppta har öppnats upp. Nya lekbottnar för fisk har skapats genom att lägga ut grus med helikopter. En dikad myr har återvätats genom att diken lagts igen. Dessa projekt har möjliggjorts med statliga pengar för åtgärder i kalkade vatten och LOVA (Lokala naturvårdsåtgärder i vatten). Pengarna betalas endast ut till kommuner och kommunen är projektansvarig. Fiskevårdsföreningen är ofta initiativtagare till projektet och bidrar med egna pengar och ideellt arbete.

Björkån mynnar ut i Ångermanälven nedströms Sollefteå kraftverk och vidare ut i havet. Arter som havsöring, lax och ål har därför möjlighet att vandra från havet och upp i Björkån för att leka. Tack vare en god vattenkvalitet finns idag också stationära populationer av känsliga arter som flodpärlmussla, flodkräfta, harr och öring. Därför är det av största vikt att staten fortsätter att anslå pengar till kalkningar av sjöar och våtmarker, säger Mikael.

MILJÖANPASSAD VATTENKRAFT

Organisationen Sportfiskarna driver ett brett opinionsarbete för bland annat en miljöanpassad vattenkraft och ett stopp för överfisket i havet, för bibehållna kalkningsanslag, begränsningar av nätfisket på kusten och ett stopp för olika former av exploatering av våra vatten. Sportfiskarna driver biotopvårdande projekt över hela Sverige. Sportfiskarna förvaltar också tre fonder där fiskevårdsföreningar kan söka medel till biotopvård.

ARTIFICIELL INFESTERING

2016 startade Länsstyrelsen i samarbete med Sportfiskarna ett försök med artificiell infestering av flodpärlmusslor. Med elfiske fångades öring som placerades i träkar tillsammans med gravida musslor. Musslorna sprutar ut larver som fäster på öringarnas gälar där den lever som parasit. Efter 10 månader släpper larven och gräver ner sig i sanden på bäckens botten där den så småningom bildar en mussla. Musslan växer med ca en millimeter /år och kan bli mer än 200 år. Musslan är alltså beroende av att det finns lax eller öring för att kunna fortplanta sig. Efter uppföljning 2024 kunde man konstatera att metoden fungerar eftersom man hittade små musslor i sanden. Metoden är tänkt att användas i beståndsförstärkande syfte där det finns ett svagt inhemskt bestånd av musslor.